

Hoe herken en signaleer ik armoede en/of geldzorgen bij leden van mijn vereniging?

Het signaleren en bespreken van geldzorgen of financiële problemen is niet altijd gemakkelijk. Zeker niet als er geen zichtbare kenmerken zijn. Vaak zullen leden dit zelf niet snel aankaarten. Armoede en geldzorgen gaan namelijk vaak gepaard met schaamte.

Om ervoor te zorgen dat inwoners met geldproblemen tijdig in beeld komen en passende ondersteuning krijgen, maar vooral ook mee kunnen blijven doen aan het 'gewone leven' (lid blijven van de vereniging, mee kunnen met leeftijdsgenootjes, blijven sporten, participeren etc.) is het investeren in vroegsignalering en het herkennen van financiële risico's essentieel.

Sommige plaatsen kunnen verrassend effectieve vindplaatsen zijn van mensen die geldzorgen hebben of armoedeproblematiek ervaren. Zoals het verenigingsleven.

Armoede signaleren

Armoede in een gezin is niet altijd te zien. Daardoor is het soms lastig om geldproblemen te signaleren.

Voorbeelden van signalen bij kinderen

- Een slechte persoonlijke verzorging of bijvoorbeeld altijd dezelfde of kapotte kleding aan/ te kleine (sport)schoenen.
- Geen sportkleding hebben.
- Gedrags- en ontwikkelingsproblemen, bijvoorbeeld concentratieproblemen of snel afgeleid zijn.
- Een stille of teruggetrokken houding of een kort lontje. Vaak vermoeid zijn.
- Afwezig zijn of weinig meedoen aan activiteiten.

Voorbeelden van signalen bij ouders

- Iets niet kunnen betalen.
- Plotseling lidmaatschap opzeggen.
- Onduidelijk zijn over hun financiële situatie.
- Fysieke of psychische problemen.
- Sociaal isolement.

Trek niet te snel conclusies

Armoede signaleren is niet makkelijk. Vooral omdat sommige gezinnen hun situatie voor de buitenwereld verbergen omdat ze zich ervoor schamen. Wees daarom in je contacten met gezinnen alert op de signalen van armoede. Bedenk wel dat er voor bepaald gedrag hele andere redenen kunnen zijn. Probeer daarom altijd het gesprek aan te gaan om erachter te komen wat er aan de hand is.

Armoede bespreekbaar maken

Het kan spannend zijn om met het gezin over armoede te praten. Voor gezinnen is het vaak een gevoelig onderwerp. Daarom is het opbouwen van een vertrouwensrelatie een belangrijke voorwaarde om over armoede in gesprek te kunnen gaan. Ook helpen gesprekstechnieken zoals het stellen van open vragen en door te vragen als het gezin iets vertelt. Op de website [signalenkaartarmoede.nl](https://www.signalenkaartarmoede.nl) staan een paar gesprekstechnieken.

Tips voor het praten over armoede

- Ga bij jezelf na of je een vertrouwensband hebt met het gezin. Misschien is er ook wel een vertrouwenscontactpersoon aanwezig binnen jouw vereniging.
- Vertel wat je ziet in het gezin en vraag of de ouders en kinderen de zorgen herkennen.
- Probeer je zorgen te bespreken zonder te oordelen.
- Toon interesse in de situatie van het gezin.
- Houd er rekening mee dat het gezin zich kan schamen voor de situatie. Geef dan aan dat financiële problemen bij veel gezinnen voorkomen.
- Denk mee over praktische en haalbare oplossingen. Laat merken dat je het gezin steunt.
- Verwijs ouders naar hulp als ze die nodig hebben. Gebruik daarvoor ook de informatie over hulpaanbod van de gemeente.

Zie ook:

<https://www.signalenkaartarmoede.nl/>

<https://www.nji.nl/armoede/armoede-signaleren-en-bespreekbaar-maken>